

Leerlijn werkwijze/materie

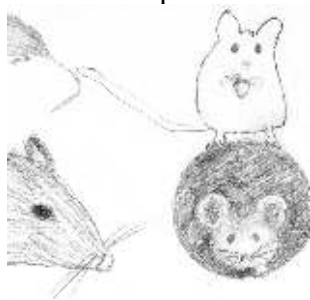
Creëer en Leer hanteert onderstaande leerlijn voor werkwijze/materie.

Vertikaal zie je welke werkwijzen in een bouw aan bod komen. Horizontaal kun je zien hoe de verschillende werkwijzen elkaar opvolgen. De sterren verwijzen naar het niveau.

Voor het aanleren van een nieuwe werkwijze, is beheersing van de voorliggende werkwijze vereist. Herhaling van een werkwijze in combinatie met een andere bouwsteen voor betekenis en vorm zorgt voor een beter beheersing.

Groep 1-2	Groep 3-4	Groep 5-6	Groep 7-8
Tekenen			
tekenen met potlood ≥1 [⊕] tekenen met kleurpotlood ≥1 [⊕] tekenen met viltstift ≥1 [⊕] tekenen met oliepastel ≥1 [⊕] rubbing tekenen met houtskool ≥1 [⊕]	tekenen met potlood ≥2 [⊕] tekenen met kleurpotlood ≥2 [⊕] tekenen met viltstift ≥2 [⊕] tekenen met oliepastel ≥2 [⊕] tekenen met houtskool ≥2 [⊕] tekenen met pen en inkt ≥1 [⊕]	tekenen met kleurpotlood ≥3 [⊕] tekenen met pen en inkt ≥2 [⊕] tekenen met balpen ≥1 [⊕]	tekenen met potlood ≥3 [⊕] tekenen met viltstift ≥3 [⊕] tekenen met houtskool ≥3 [⊕] tekenen met balpen ≥2 [⊕]
Schilderen			
schilderen met verf ≥1 [⊕] schilderen met waterverf ≥1 [⊕]		schilderen met verf ≥2 [⊕] schilderen met waterverf ≥2 [⊕]	
Druktechniek			
stempelen patroon stempelen figuur	kartondruk	sjabloondruk verf sjabloondruk krijt	linoleumdruk
Collage			
knippen/plakken papier ≥1 [⊕] scheuren/plakken papier ≥1 [⊕]	knippen/plakken papier ≥2 [⊕] scheuren/plakken papier ≥2 [⊕]	knippen/plakken papier ≥3 [⊕] scheuren/plakken papier ≥3 [⊕]	snijden/plakken papier ≥1 [⊕]
Digitale media			
fotograferen ≥1 [⊕]	fotograferen ≥2 [⊕] animatie ≥1 [⊕]	animatie ≥2 [⊕] vormgevingsprogramma ≥1 [⊕]	fotograferen ≥3 [⊕]
Constructie			
papier half-ruimtelijk hout: stapelen kost. materiaal half-ruimtelijk ≥1 [⊕]	papier ruimtelijk hout: lijmen metaaldraad ≥1 [⊕] kost. materiaal half-ruimtelijk ≥2 [⊕] kost. materiaal ruimtelijk ≥1 [⊕]	papier: profielen hout: zagen hout: sjoeren metaaldraad ≥2 [⊕] kost. materiaal ruimtelijk ≥2 [⊕]	hout: figuurzagen metaaldraad ≥3 [⊕] kost. materiaal ruimtelijk ≥3 [⊕]
Plastische vormgeven			
boetsen met klei ≥1 [⊕] keramiek ≥1 [⊕] klei half-ruimtelijk ≥1 [⊕] papier-maché ≥1 [⊕] deeg ≥1 [⊕]	boetsen met klei ≥2 [⊕] keramiek ≥2 [⊕] klei half-ruimtelijk ≥2 [⊕] papier-maché ≥2 [⊕] deeg ≥2 [⊕]	keramiek ≥3 [⊕] klei half-ruimtelijk ≥3 [⊕] papier-maché ≥3 [⊕]	boetsen met klei ≥3 [⊕] keramiek ≥4 [⊕] klei half-ruimtelijk ≥4 [⊕] papier-maché ≥4 [⊕]
Textiel draad			
rijgen ≥1 [⊕]	rijgen ≥2 [⊕] borduren ≥1 [⊕] weven ≥1 [⊕]	rijgen ≥3 [⊕] borduren ≥2 [⊕] weven ≥2 [⊕] haken	breien
Textiel stof			
knippen/plakken stof ≥1 [⊕]	knippen/ plakken stof ≥2 [⊕]	naaien ≥1 [⊕]	naaien ≥2 [⊕]

Groep 1-2

Kleine muis

Tekenen met potlood
[1] Doel: de leerling kan met grijs potlood donkere en lichte lijnen en donkere en lichte vlekken tekenen.

Groep 3-4

Bodemdieren

Tekenen met potlood
[2] Doel: de leerling kan met grijs potlood lijnen en vlekken tekenen om te arceren.

Groep 5-6

Herhalen niveau 2

Groep 7-8

Gevangen

Tekenen met potlood
[3] Doel: de leerling kan met grijs potlood arceringen tekenen en daarin een verloop van licht naar donker maken.

Dierenvriend

Tekenen met kleurpotlood [1] Doel: de leerling kan met kleurpotlood lichte en donkere vlekken maken en kleuren mengen.

Clubtenue

Tekenen met kleurpotlood [2] Doel: de leerling kan met kleurpotlood verschillende soorten lijnen tekenen en arceren.

Overwinteren

Tekenen met kleurpotlood [3] Doel: de leerlingen kan met kleurpotlood spelen met arceringen binnen een vlek om donkere en lichte delen te maken.

Spreekwoorden in beeld

Herhalen niveau 2

Huisje, boompje, beestje

Tekenen met viltstift [1] Doel: de leerling kan met viltstift dikke en dunne lijnentekenen en vlakken maken.

Mannen van Mars

Tekenen met viltstift [2] Doel: de leerling kan met viltstift verschillende soorten lijnen tekenen en arceren.

Buigen voor de bogen

Herhalen niveau 2

Bloemstillevens

Tekenen met viltstift [3] Doel: de leerling kan met viltstift lichte en donkere arceringen maken.

M'n opa, m'n opa, m'n opa

Tekenen oliepastel [1]

Doel: de leerling kan een tekening maken met oliepastel.

De leerling kan dikke en dunne lijnen maken.

De leerling kan donkere en lichte vlekken maken.

De leerling kan een tekening met oliepastel inwassen met ecoline.

Haantje de voorste

Tekenen met oliepastel

[2] Doel: de leerling kan een tekening maken met oliepastel door kleuren te mengen en/of met iets scherp in de oliepastel te krassen (sgraffito).

De jungles van Rousseau

Herhalen niveau 2

Herhalen niveau 2

Heksen en spoken

Tekenen met houtskool

[1] Doel: de leerling kan een houtskooltekening maken.

De leerling kan met houtskool dikke en dunne lijnen, donkere en lichte vlekken maken.

De leerling kan het materiaal uitvegen met de vinger of uitgummen met kneedgum.

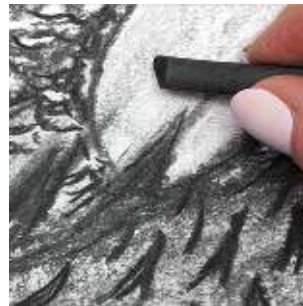
Ik zie wat jij niet ziet

Tekenen met houtskool

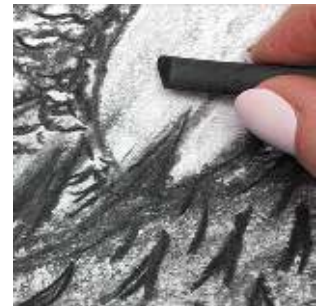
[2] Doel: de leerling kan een tekening maken met houtskool door gebruik te maken van arceringen.

De leerling kan krasjes, lijntjes, cirkels, krullen, golven enz. herhalen om arceringen te maken.

De leerling kan kneedgum gebruiken om donkere vlekken lichter te maken.

Herhalen niveau 2

Tekenen met houtskool

[3] Doel: de leerling kan een tekening maken met houtskool door gebruik te maken van licht en donker. De leerling kan de houtskool laten verlopen van licht naar donker.

Slangenkuil

Tekenen met pen en inkt [1] Doel: de leerling kan met een kroontjespen en Oost Indische Inkt een tekening maken. De leerling kan de pen zo hanteren dat hij dunne en dikke lijnen kan trekken. De leerling kan lijnen herhalen zodat arceringen ontstaan.

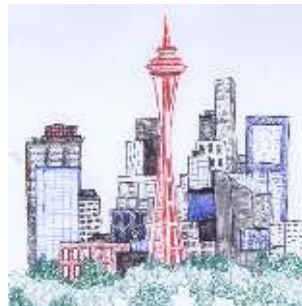
Wie eet wie?

Tekenen met pen en inkt [2] Doel: de leerling kan arceringen maken die verlopen van licht naar donker.

Stedentrip

Herhalen niveau 2

Skyline

Tekenen met balpen [1] Doel: de leerlingen kan met balpen verschillende soorten lijnen tekenen en arceringen maken.

De kleur van geld

Tekenen met balpen [2] Doel: de leerlingen kan met balpen en arceringen binnen een vlek donkere en lichte delen te maken. De leerling kan verschillende kleuren naast en door elkaar gebruiken.

Groep 1-2

Pluk een roos

Schilderen met verf [1]
Doel: de leerling kan schilderen met dekkende verf door het maken van vlekken en strepen met een kwast. De leerling kan schoon werken door de kwast steeds goed uit te spoelen.

Groep 3-4

Portretten waar je blij van wordt

Herhalen niveau 1

Groep 5-6

Loeren naar je eten

Schilderen met verf [2]
Doel: de leerling kan schilderen met dekkende verf. De leerling kan de kwast op verschillende manieren hanteren, kan kleuren mengen in het werk en kan verf weghalen met de achterkant van de kwast.

Groep 7-8

Maanlanding

Herhalen niveau 2

Kunstijs

Schilderen met waterverf [1] Doel: de leerling kan schilderen met waterverf door het maken van lijnen en vlekken.

Vogels in de winter

Herhalen niveau 1

Van de hoed en de rand

Schilderen met waterverf [2] Doel: de leerling kan schilderen met waterverf door te variëren met veel en weinig water, kleurverloop en meerder lagen over elkaar aan te brengen.

Celdeling

Herhalen niveau 2

Groep 1-2

Hoge bomen

Stempelen: figuur

Doel: de leerling kan met behulp van aardappels en ecoline afdrukken maken. De leerling kan eens tukje aardappel op een stempelkussen drukken op het papier plaatsen voor een afdruk

Groep 3-4

De sneeuwman

Kartondruk

Doel: de leerling kan een drukplaat maken van karton en deze afdrukken met drukinkt.

Groep 5-6

Geschminkt voor Oranje

Sjabloondruk-verf:

Doel: de leerling kan van papier een sjabloon maken en met verf afdrukken. De leerling kan vormen uit papier knippen. De leerling kan verf tamponneren.

Groep 7-8

Gletsjers en geisers

Linoleumdruk

Doel: de leerling kan met behulp van linoleum afdrukken maken. De leerling kan met een gutsje lijnen en vlakken uit linoleum snijden. De leerling kan een drukplaat inrollen met drukinkt.

Paasei

Stempelen: patroon

Doel: de leerling kan met behulp van aardappels en ecoline stempels op regelmatige wijze afdrukken.

Jachttafereel

Sjabloondruk:krijt

Doel: de leerling kan van papier een sjabloon maken en met krijt afrukken. De leerling kan openingen knippen in papier zodat een sjabloon ontstaat. De leerling kan de randen van de sjablonen insmeren met krijt en voorzichtig vegen.

Groep 1-2

Sprookjeshuis
Knippen/plakken
papier [1]
Doel: de leerling kan eenvoudige vormen uit papier knippen. De leerling kan vormen van papier vastplakken met een beetje lijm.

Groep 3-4

Bij de tijd
Knippen/plakken
papier [2]
Doel: de leerling kan ingewikkelde vormen uit papier knippen waaronder de herhaling van vormen, symmetrische vormen en openingen binnenin een vorm.

Groep 5-6

Positief-negatief
Knippen/plakken
papier [3]
Doel: de leerling kan, al knippend, de rand van een vorm bewerken. De leerling kan gelijktijdig de linker- en rechterhand gebruiken bij het knippen van vormen.

Groep 7-8

De stille week
Snijden/plakken papier
[1] Doel: de leerling kan papier snijden met een afbreekmesje. De leerling kan de openingen in het papier beplakken met lichtdoorschijnend papier.

Dansen, zwieren, swingen
Scheuren/plakken
papier [1]
Doel: de leerling kan eenvoudige vormen scheuren uit papier en deze met een beetje lijm vastplakken op een ondergrond.

Gaudi ontmoet Dali
Scheuren/plakken
papier [2]
Doel: de leerling kan ingewikkelde vormen uit papier scheuren en ze vastplakken op een ondergrond. De leerling kan kleine vormen scheuren en papier scheuren als het is dubbelgevouwen.

Dreigende vulkaan
Scheuren/plakken
papier [3]
Doel: de leerling kan lagen gescheurd papier over elkaar heen plakken of gedeeltelijk vastplakken.

Groep 1-2

Gefelicitaart

Papier half-ruimtelijk
Doel: de leerling kan een eenvoudige vorm (rechthoek, vierkant, driehoek) half-ruimtelijk maken. De leerling kan plakstroken maken. De leerlinge kan de half-ruimtelijke vorm met lijm vastzetten op een ondergrond.

Groep 3-4

Stapelgek

Papier ruimtelijk
Doel: de leerling kan ruimtelijke geometrische vormen maken zoals: kubus, balk, kegel en prisma. De leerling kan ruimtelijke vormen aan elkaar bevestigen met de keepverbinding. De leerling kan het papier bewerken voordat er een ruimtelijk vorm van wordt gemaakt.

Groep 5-6

Bruggenbouwer

Papier profielen
Doel: de leerling kan stevige ruimtelijke vormen maken door gebruik te maken van papier profielen. De leerling kan een vorm uit papierprofielen (gedeeltelijk) dichtmaken met papier.

Groep 7-8

De nieuwe Eiffel
Herhalen Papier profielen

Mensen van elastiek

Metaaldraad [1]
Doel: de leerling kan van chenille draad ruimtelijke vormen maken door te knippen, buigen en wikkelen. De leerling kan de vorm stevigheid geven door kralen en rietjes over het draad te schuiven.

Langs de lijn

Metaaldraad [2]
Doel: de leerling kan ruimtelijke vormen maken van installatiedraad door het te knippen, buigen en wikkelen. De leerling kan installatiedraad afwerken door het te bekleden met papiermaché of gipsverband.

Metaaldraad [3]

Doel: de leerling kan een ruimtelijk werkstuk maken van binddraad door het te buigen en wikkelen met behulp van tangetjes. De leerling kan voorwerpen gebruiken als mal om draad te buigen. De leerling kan kralen aan het draad rijgen.

Groep 1-2

Dierentuin van rare dieren
Kost. materiaal half-ruimtelijk [1]

Doel: de leerling kan een half-ruimtelijk werkstuk maken door stukjes kosteloos materiaal samen te voegen.

De leerling kan karton knippen, scheuren, vouwen om het op maat te maken.

De leerling kan het karton met een beetje lijm vastplakken op een ondergrond.

Groep 3-4

Verliefd op een robot
Kost. materiaal half-ruimtelijk [2]

Doel: de leerling kan een half-ruimtelijk werkstuk maken door stukjes kosteloos materiaal van plastic/metaal samen te voegen.

De leerling kan plastic knippen en metaal buigen om het op maat te maken.

De leerling kan het plastic/metaal met een beetje lijm vastplakken op een ondergrond.

Groep 5-6

Snel, sneller, snelst

Kost.materiaal ruimtelijk [1]

Doel: de leerling kan een ruimtelijke vorm samenstellen door gebruik te maken van de keepverbinding.

Schaduwspel

Kost.materiaal ruimtelijk [2]

Doel: de leerling kan een vlak werkstuk rechtop plaatsen door het maken van een standaard.

De leerling kan karton knippen, scheuren, vouwen en het vastplakken met stukjes plakband.

Groep 7-8

Robotorkest

Kost.materiaal ruimtelijk [3]

Doel: de leerling kan een ruimtelijke vorm maken van verpakkingsmateriaal. De leerling kan bij het construeren van de ruimtelijke vorm gebruikmaken van keepverbinding, pen/gat verbinding, plakstrook.

Groep 1-2

ABC

Boetseren met klei [1]

Doel: de leerling kan een ruimtelijk beeld maken van klei.

De leerling kan klei kneden, rollen, in de klei duwen, knijpen en snijden.

Groep 3-4

Prehistorisch dier

Boetseren met klei [2]

Doel: de leerling kan een ruimtelijk beeld boetseren door te werken uit één stuk. De leerling kan klei vervormen door te knijpen, duwen en trekken.

Groep 5-6

Uit het ei

Herhalen Boetseren met klei [2]

Groep 7-8

BFF

Boetseren met klei [3]

Doel: de leerling kan een ruimtelijk beeld met twee figuren boetseren door te werken uit één stuk.

Bloempotje

Keramiek [1]

Doel: de leerling kan van een bal klei een duimpotje maken. De leerling kan de buitenkant van het potje bewerken door er met gereedschap in te krassen of door er afdrukken in te maken.

Ommuurde stad

Keramiek [2]

Doel: de leerling kan ruimtelijk bouwen met kleiplaten.

De leerling kan van klei een gelijkmatige plak van 1,5 cm dikte rollen.

De leerling kan de kleiplaat bewerken door er onderdelen uit te snijden, in te krassen of afdrukken in te maken.

De leerling kan de kleiplaat onder een hoek vouwen of om een ronde vorm wikkelen.

Scherven uit het verleden

Keramiek [3]

Doel: de leerling kan van een bal klei een pot uit ringen maken en kan de ringen aan elkaar bevestigen door klei te 'versmeren'. De leerling kan de buitenkant van het potje bewerken door er met gereedschap in te krassen of door er afdrukken in te maken.

Duvel uit doosje

Keramiek [4]

Doel: de leerling kan ruimtelijke geometrische vormen maken uit een kleiplaat.

De leerling kan van klei een gelijkmatige plaat van 1,5 cm dikte rollen.

De leerling kan plakken klei onder een hoek aan elkaar bevestigen door het maken van krasjes en het gebruik van een druppel water.

Groep 1-2

Mijn lijf
Klei half-ruimtelijk [1]
Doel: de leerling kan van klei een half-ruimtelijk werkstuk maken.
De leerling kan vanuit één stuk klei werken.
De leerling kan door het vervormen van de klei, het werkstuk reliëf geven.

Groep 3-4

Hagedis of salamander?
Klei half-ruimtelijk [2]
Doel: de leerling kan van klei een half-ruimtelijk werkstuk maken.
De leerling kan van klei een plaat rollen van 1,5 cm dikte.
De leerling kan een grote vorm uit de plaat snijden.
De leerling kan met gereedschap de plaat bewerken door erin te krassen en/of afdrukken te maken.

Groep 5-6

Een oud huisnummer
Klei half-ruimtelijk [3]
Doel: de leerling kan van klei half-ruimtelijke vormen maken. De leerling kan hoogteverschillen aanbrengen door meer of minder klei op een platte plaat te drukken en kan nieuwe stukjes klei vastzetten op de ondergrond door te 'versmeren'. De leerling kan met gereedschap details aanbrengen.

Groep 7-8

Munt
Klei half-ruimtelijk [4]
Doel: de leerling kan half-ruimtelijke vormen maken van klei. De leerling kan dunne plakken klei op elkaar vastmaken door het aanbrengen van krasjes en het gebruik van een druppel water. De leerlingen kan hoogteverschillen aanbrengen.

Dino's
Papier-maché [1]
Doel: de leerling kan papier-maché gebruiken voor het maken van een reliëf. De leerling kan stroken scheuren van kranten. De leerling kan vormen van papier-maché aanpassen door ze te verlengen, verdikken of te verplaatsen. De leerling kan vormen glad afwerken.

Vulkaanlandschap
Papier-maché [2]
Doel: de leerling kan van papier-maché een reliëf met hoogteverschillen maken. De leerling kan proppen stapelen om hoogte te krijgen. De leerling kan kosteloos materiaal gebruiken om vormen uit te laten steken.

Avatar
Papier-maché [3]
Doel: de leerling kan een ruimtelijke vorm maken van papier-maché door gebruik te maken van restmateriaal zoals een petfles, een pak of grote proppen krantenpapier.

De beker doorgeven
Papier-maché [4]
Doel: de leerling kan een ruimtelijke vorm van papier-maché maken door gebruik te maken van een mal: een ballon of een prop kranten. De leerling kan de mal, na droging verwijderen waarbij de papier-maché heel blijft.

Groep 1-2

Zoete broodjes bakken
Deeg [1]
Doel: de leerling kan van deeg worstjes rollen en ze in verschillende vormen neerleggen.

Groep 3-4

Letterdier
Deeg [2]
Doel: de leerling kan van deeg gelijkmatige plakken rollen. De leerling kan eenvoudige vormen uit deeg snijden. De leerling kan deegvormen aan elkaar bevestigen met een beetje water.

Groep 5-6

Kerstkrans
Herhalen Deeg [2]

Groep 7-8

Kranslegging
Herhalen deeg [2]

Groep 1-2

Pakhuis voor de Sint
Hout: stapelen
Doel: de leerling kan ruimtelijk bouwen door blokjes te stapelen. De leerling kan blokjes in verband leggen zodat het bouwwerk steviger wordt.

Groep 3-4

Toffe totem
Hout: lijmen
Doel: de leerling kan houten vormen verlijmen zodat een half ruimtelijk werkstuk ontstaat. De leerling kan ook stukjes hout schuren, schoonmaken en insmeren met lijm en overtollige lijm weghalen met een stukje papier.

Groep 5-6

Lijstenmaker
Hout: zagen
Doel: de leerling kan houten balkjes met een verstekbak recht of onder een hoek van 45 graden afzagen en verlijmen.

Groep 7-8

Geen standaard mobiel
Hout: figuurzagen
Doel: de leerling kan houten plankjes met een figuurzaag zagen en de randen schuren. De leerling kan inkepingen zagen om twee stukken aan elkaar te bevestigen met een keepverbinding.

Krotten – leven in armoede
Hout: sjoeren
Doel: de leerling kan een ruimtelijke

constructie maken door
stokjes of balkjes aan
elkaar te verbinden met
touw. De leerling
gebruikt daarvoor de
mastworp en de
sjortechiek.